

Wim Duijst
Een man
uit de krant

roman

Wim Duijst

EEN MAN UIT DE KRANT

Roman

Personen en gebeurtenissen in dit boek zijn door de auteur bedacht, of veranderd en ondergeschikt gemaakt aan het verhaal. Enige gelijk-nis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen berust op puur toeval.

1

‘ER KOMT EEN BEJAARDENHUIS’, ZEI ANTONIA EN ZE VOUWDE de *Bunschoter Bode* dicht. ‘Maandag wordt de eerste paal geslagen.’

Marie dommelde in haar luie stoel voor het raam. Een pittige najaarszon scheen in haar gezicht, weerkaatste op haar kraplap en deed haar grijze kuif glanzen. Haar handen lagen kruiselings gevouwen op haar schoot en haar mond stond een stukje open. Belia liep met haar jurk omhoog van de terrasdeur naar het dressoir en weer terug. Op de schoorsteen-klok was het kwart voor een. Nog een kwartier, dan ging de winkel weer open.

‘Luxe, hoor’, ging Antonia verder.

Haar moeder keek op. ‘Zei je wat?’

‘Dat het luxe is.’ Antonia pakte bestek en borden van de tafel en liep ermee naar de keuken. Belia volgde in haar kielzog.

‘Luxe?’ Marie kwam met moeite overeind. ‘Wat is er luxe?’ Ze strompelde naar de tafel, zocht houvast aan een stoel.

‘Dat er... Belia!’ Vol afgrijzen keek Antonia naar haar zus-
ter. ‘Droog je kin ’s af.’ Ze voelde of ze een zakdoek bij zich had.
‘Hoe vaak heb ik gezegd dat je je mond dicht moet houden.
Gewoon die lippen van je tegen elkaar drukken. En laat je
jurk zakken.’

‘Waar had je het nou over?’ vroeg haar moeder die met de
rest van de vaat de keuken binnenkwam.

‘Dat er een bejaardenhuis komt.’

Marie pakte de theedoek van het haakje.

‘Nee’, snauwde Antonia toen haar moeder de theedoek
langs Belia’s kin haalde. ‘Niet daarmee, gadver... Moeder!’ Ze
griste de theedoek uit haar moeders handen, smeed hem in
een hoek en pakte een schone.

‘Wat geeft dat nou?’

Antonia liet het afwasteiltje vollopen. Verwoed begon ze
een schoteltje te borstelen. Waarom reageerde haar moeder
niet? Voelde ze nattigheid? ‘Weet ik hoeveel mensen hebben
zich al ingeschreven.’

‘Waarvoor?’

‘Voor dat bejaardenhuis natuurlijk.’ Antonia zette een kop-
je op het afdruiprek. ‘Sing Mup, Trijntje Bootje, Bram Katten-
moor, de Witte van Pau, allemaal gaan ze ernaartoe.’

‘Hoe weet je dat?’

‘Omdat... Mens, het is het gesprek van de dag. In de winkel
hebben ze het nergens anders meer over.’

Met een stuurs gezicht droogde Marie het bord af.

‘Mensen schrijven zich nog steeds in, las ik net.’ Antonia
pakte een schuursponsje uit het aanrechtkastje. ‘En gelijk
hebben ze. Een eigen kamer, op tijd je natje en je droogje...
Wat wil een mens nog meer?’

Marie zweeg.

‘Alles wordt voor je gedaan.’ Antonia schuurde over de bodem van een pan. ‘Als je wat mankeert, staat er een dokter aan je bed en alleen zitten hoeft niet meer. Is het niks voor jou?’ Ze boog zich dieper over haar pan.

Marie zocht steun aan het aanrecht. ‘Wil je soms van me af?’

‘Dat niet, maar...’ Antonia dwong zichzelf vriendelijk te blijven. ‘Het lijkt me zo gezellig. Je hebt mensen van je eigen leeftijd om je heen, je kunt gezellig over vroeger praten, je moet toch een kronkel hebben als je tegen bent.’

‘Vreselijk.’

‘Hier zit je de hele dag maar naar een dakterras te koeke-loeren. ’s Zomers gaat dat nog wel, maar ’s winters...’

‘Vreselijk’, zei haar moeder weer en ze omklemde de rand van het aanrecht.

Verbaasd keek Antonia opzij. ‘Wat is er zo vreselijk?’

‘Dat je van me af wilt.’

‘Wie zegt dat?’

‘Ik. Je stuurt erop aan.’

Met een pets gooide Antonia haar sponsje in de afwas-teil. Water spatte op haar jurk en in haar gezicht. Met haar handen in haar zij keek ze haar moeder aan. ‘Jij denkt altijd negatief.’

‘Je wilt van me af.’ Marie zakte op een stoel neer.

Antonia pakte de volgende pan. Ze schuurde over de bodem alsof ze erdoorheen wilde. ‘Het enige wat ik wil, is dat er beter voor je wordt gezorgd. En dat je meer aanspraak krijgt.’ Ze werd onpasselijk van haar eigen leugens.

‘Nou zit je jezelf schoon te praten.’

Antonia spoelde het sop van de pan en zette hem op het aanrecht. Ze rukte de theedoek uit haar moeders handen en droogde de rest van de vaat. ‘Moet ik dan tot aan je dood voor je blijven zorgen?’

‘Kinderen horen dat te doen.’

‘Waar staat dat?’

‘Het is altijd zo geweest.’

Antonia liet haar ogen rollen. ‘Lekker makkelijk, zo’n ongetrouwde dochter.’

‘Maar ze denken tegenwoordig alleen nog aan zichzelf.’ Marie legde een hand tegen haar voorhoofd. ‘Ouwe mensen hoeven ze niet meer.’

‘Heb ik geen eigen leven?’

‘Een eigen leven?’ smaalde haar moeder. ‘Wat een eigen leven? Ik heb nog nooit een eigen leven gehad. Altijd stond ik voor een ander klaar. Toen mijn vader hulpbehoevend werd, heb ik er geen moment over na hoeven denken om hem in huis op te nemen. Onze Mijntje niet, hoor, Mijntje wilde hem niet, maar ik heb hem tot aan zijn dood toe verzorgd.’

‘Vraag niet hoe.’

Haar moeder keek op.

‘Dat hoor je liever niet, maar ik weet heus wel hoe je hem af kon bekken. Tot op zijn sterfbed toe.’

‘Wat ben jij gemeen’, fluisterde Marie.

‘Het is wel zo.’

‘Eén keer ben ik uit mijn slof geschoten.’

‘Veel vaker.’

‘Eén keer heb ik lelijk tegen hem gedaan, omdat het me te veel werd, en nou doe jij alsof ik hem mijn leven lang heb af-

gebekt. Wat weet jij daar trouwens van? Je was een kind toen hij stierf. Een snotneus.'

Antonia kreeg zin de vaat tegen de muur te gooien. 'Waar slaat dit allemaal op? Ik zeg dat er een bejaardenhuis komt en dat me dat een zegen lijkt voor oude mensen zoals jij, en dan ga je zeggen dat ik van je af wil. Straks kan ik niks meer zeggen.'

'Ik vind ze vreselijk, die tehuizen.'

'Het zijn geen inrichtingen.'

'Omdat ouwe mensen ze te veel worden, stoppen ze ze bij elkaar. En dat van vader is niet waar', beet ze Antonia toe.

Antonia zuchtte. 'Nee, moeder, het is niet waar.'

'Ik ben altijd goed voor hem geweest.' Marie snoof. 'En trouwens, waar wou je Belia laten als ik daar heen zou gaan?'

'Die zet ik ergens in de Ardennen af.' Antonia gooide het afwasteiltje leeg. 'Ruim liever de vaat op. En zorg dat die vleespan niet meer zo aankoekt.'

'Huui', riep Belia vanuit de kamer.

‘SCHIET OP, JOH.’ MET DE DEUR WIJD OPEN EN MET ZIJN HAND op de klink wachtte Adam op zijn zoon. ‘Morgen weer vroeg dag.’

Ronald las onverstoort verder. Eén been bungelde over de stoelleuning, het andere hield hij gestrekt voor zich. Bloss op zijn wangen.

‘Ronald...’

‘Huh.’

‘Hoogste tijd, kom.’

Geen reactie.

Adam rolde met zijn ogen. ‘Om halfzeven loopt de wekker af.’

Ronald sloeg een bladzijde om.

‘Ronald!’

Weer geen reactie.

‘Nú’, snauwde Adam en hij voelde het bloed uit zijn hoofd wegtrekken. Meteen had hij spijt. Kalm blijven, dacht hij en hij telde in zichzelf tot tien. Niet gaan schreeuwen, vriendelijk

blijven en zeker niet onderhandelen. Hij klemde zijn kiezen op elkaar, zuchtte onhoorbaar. Hij kon de jongen soms wel wat aandoen. Met zijn leerlingen had hij nooit moeite. Hij hoefde maar met zijn vingers te klikken en ze luisterden. Veel van zijn collega's waren jaloers op hem. Maar als het om zijn eigen zoon ging... De jongen luisterde voor geen meter en hij was nog maar tien. Had hij hem te veel verwend? Miste hij een moeder?

‘Het is niet eens...’

‘Drie tellen nog.’ Adam strekte een duim. Het lag ook aan hemzelf, want hij was gespannen. ‘Eén...’ Hij wachtte even. ‘Twee...’ Toen Ronald na de derde tel nog niet reageerde liep hij naar hem toe, griste het boek uit zijn handen en gooide het de kamer in.

De jongen leek te verbouwereerd om wat te zeggen.

‘Hup.’ Adam trok hem uit zijn stoel en sleurde hem de gang op.

Onder aan de trap begon Ronald te krijsen. Hij greep zich aan de leuning vast en zette zich schrap.

Adam kietelde in zijn zij. ‘Vooruit.’

Sneller dan verwacht was de jongen boven. Vliegensvlug duwde Adam hem de badkamer in. Toen hij weg wilde glippen, greep hij hem bij zijn bovenarm. Met zijn vrije hand rukte hij het douchegordijn open.

‘Koud of heet?’

Ronald begon nog harder te krijsen. Hij stampte met zijn voeten en probeerde zich los te rukken.

‘Koud dus.’ Adam greep naar de kraan.

Meteen werd de jongen rustig.

Met zijn rug tegen de deur en met zijn armen over elkaar geslagen, wachtte Adam tot hij zijn tanden gepoetst had. Dat

Ronald het na vijf, zes halen voor gezien hield, liet hij maar zo. Als je de tandarts mocht geloven, had hij een sterk gebit.

‘Laurens mag wel om half negen’, huilde hij. ‘Terwijl ik drie maanden ouder ben.’ Hij schopte tegen de wasmand.

‘Ho, vriend.’ Adam hief een wijsvinger naar hem op. ‘We gaan hier niet schoppen.’

‘Later doe ik toch wat ik zelf wil.’ Hij balde zijn vuisten en stompte ermee in de lucht.

Indringend keek Adam hem aan. Intussen deed hij de deur voor hem open. Achter hem aan liep hij zijn slaapkamer binnen. Hij knipte het licht aan en sloot de gordijnen.

‘Iedereen mag om halfnegen.’ Hij rukte zijn overhemd los. ‘Zelfs Lotje...’ Verbaasd dat de knoopjes er nog aan zaten, keek hij van zijn overhemd naar de grond. ‘Zelfs Lotje, en die is de kleinste van de klas.’

Adam stopte de dekens onder de matras, schudde zijn kussen op. Elke dag nam hij zich voor het bed ’s ochtends op te maken, nooit kwam het ervan. Was dat sloop nou geel of leek dat maar zo? Zaterdag ging hij het bed verschonen. Hij sloeg de deken open.

‘Altijd moet ik vroeg.’ Ronald trok zijn spijkerbroek en zijn sokken uit. ‘Ik ben toch geen baby meer.’

‘Kom.’ Adam wenkte hem met zijn hoofd.

‘Nee.’ Demonstratief ging hij met zijn rug naar Adam toe staan. Zijn armen hield hij stijf over elkaar geslagen.

Adam sloot zijn ogen. Een nieuwe woedeaanval welde in hem op. Wat moest hij nou weer uit zijn trukendoos halen? Dreigen? Wachten tot hij uit zichzelf in bed stapte? Dat kon nog even duren. Of toch die koude douche? Rustig blijven, zei hij weer tegen zichzelf.

‘Eén...’ begon hij met een kalmte waar hij zelf versted van stond.

Met een ruk draaide Ronald zich om. Stampvoetend en in een boog liep hij om Adam heen naar zijn bed. ‘Dit is wél de laatste keer dat ik vroeg ga, als je dat maar weet.’ Op zijn knieën plofte hij op de matras neer.

‘Slaap lekker.’

Zodra Adam beneden kwam, zette hij koffie. Doodmoe voelde hij zich. Hij raapte het boek van de grond, legde de krant in de krantenbak en schoof de stoelen aan. Hij verzamelde verdwaalde legoblokjes en stopte ze in de doos terug. Een limonadeglas en een kopje bracht hij naar de keuken. Daar verwisselde hij de volle pedaalemmerzak voor een lege en controleerde hij de levensmiddelenvoorraad. Wat op dreigde te raken, noteerde hij op een briefje: Dubro, hagelslag, boter, thee. Toen de koffie was doorgelopen, schonk hij voor zichzelf een mok vol in en ging hij weer terug naar de kamer.

Bij het wandmeubel bleef hij staan. Hij zette zijn mok op tafel en pakte Lucia’s foto van de plank. Aandachtig bekeek hij haar gezicht. Die ogen. Lichtbruin waren ze, met in elk oog een spikkeltje groen. En dan dat haar. Dik en stevig als touw, maar o zo zacht. Zijn blik gleed over haar hals, langs haar kaken, over haar mond. Ze droeg de jurk die ze voor hun verlovingsfeest had gekocht. Rood als een bloedkoraal en bij de buste met kant afgezet. De ketting die ze om had, was het eerste cadeau dat hij haar gaf. Hij bracht haar gezicht tot vlak bij zijn mond, ademde uit op het glas en wreef het glanzend met zijn mouw. Zorgvuldig zette hij de foto weer terug, tussen die van de jongen en de trouwfoto van zijn dochter in.

Mirjam Nuisink. Hij trok de lade open en pakte haar brief. Of heette ze Nuiten? Hij keek naar het adres. Nuisink, hij had het goed onthouden. Mooi handschrift trouwens, volwassen, daadkrachtig vooral, dat hem dat nu pas opviel.

Toen hij zijn koffie op had, liep hij naar de gang. De brief met haar telefoonnummer nam hij mee. Hij wilde de hoorn van de haak pakken, maar besloot eerst nog te luisteren. Op zijn tenen sloop hij tot halverwege de trap. Hij spitste zijn oren. Op zolder sloeg de verwarmingsketel aan, bij de burenhuilde de baby. Het liefst keek hij bij de jongen om de hoek, maar dat risico durfde hij niet te nemen. Toen hij niks bijzonders hoorde, daalde hij de trap weer af.

Hij nam de hoorn van de haak en draaide haar nummer. Vrijwel meteen werd er opgenomen.

‘Met Mirjam Nuisink.’

‘Kempe. Adam Kempe.’

Het werd stil.

‘Je hebt... U hebt...’ Wat een gestuntel. ‘Ik heb hier een brief van u.’ Hij wapperde ermee, alsof ze hem kon zien. ‘Naar aanleiding van de advertentie.’

‘Sorry?’

‘De contactadvertentie.’

Weer werd het stil. Was hij nou gek of was zij het? ‘De contactadvertentie’, herhaalde hij. ‘Uit de krant.’

‘O die! Natuurlijk. Wat stom van me.’

‘Ja’, zei hij per ongeluk.

‘Hoelang is dat wel niet geleden?’ Ineens klonk ze verwijtend. ‘Ik dacht, daar hoor ik niks meer van. Die kan ik wel op mijn buik schrijven. Had u eerst een ander?’

Haar directheid overviel hem.

‘Ja... nee...’ Hij voelde zijn gezicht warm worden. ‘Ja’, zei hij toen resoluut.

‘En dat is niks geworden?’

‘Nee.’ Hij raakte geïrriteerd. Hij kon moeilijk zeggen dat hij nog in onderhandeling was. Wat had ze er trouwens mee te maken? ‘En daarom bel ik u.’

‘Ben ik dan de tweede?’

‘Ja, maar niet de tweede keus. Ik behandel de brieven in volgorde van binnenkomst, begrijpt u?’

‘Heb ik even geluk.’

Kwam het door haar stem? Haar spontaniteit? Hij wist het niet, maar op de een of andere wijze deed ze hem aan Lucia denken.

‘Hebt u veel brieven gehad?’ vroeg ze.

‘Vier.’ Lul die hij was. Waarom gaf hij daar antwoord op?

‘U bent toch die weduwnaar?’

‘Klopt. Mijn vrouw overleed aan een longembolie. Midden in de supermarkt zakte ze in elkaar. De ambulance kwam een half uur later.’

‘Hoe oud?’

‘Achtendertig.’

‘Verschrikkelijk’, zei ze en hij hoorde haar zuchten.

‘Ja.’ Haar reactie ontroerde hem. Hij staaarde naar de punt van zijn ene schoen.

‘Had u nou wel of geen kinderen?’

‘Twee. Een zoon van tien en een dochter van drieëntwintig. Mijn dochter is getrouwd. En u?’

‘Eén dochter. Volgende maand wordt ze zestien. Ik leef gescheiden van mijn man.’

Hij viel stil. Wat moest hij met een gescheiden vrouw?

‘Schrikt u daarvan?’

‘Nee, hoor.’ Hij hernam zich. ‘Je hoort het tegenwoordig vaker.’ Hij schrok op door een geluid van boven. ‘Moment.’ Hij legde de hoorn op het tafeltje onder het telefoontoestel en sloop de trap op. Toen hij niks zag of hoorde, ging hij weer terug. ‘Ik dacht dat mijn zoon zijn bed uit kwam,’ zei hij zodra hij de hoorn had opgepakt, ‘maar ik vergiste me.’

‘Waar woont u eigenlijk?’

‘In Enschede.’

‘Echt waar?’ Hij zag voor zich hoe ze zich aan een stoelleuning vastgreep. ‘Wat leuk. Ik dacht al zoiets. Niet specifiek uit Enschede, maar uw accent... Zelf woon ik in Hengelo.’

‘Weet ik.’

‘Zullen we afspreken?’

Hij pakte pen en agenda, ging met zijn rug tegen de muur op de grond zitten en zocht naar een datum.

‘HOE WAS HET MET JE WEDUWNAAR?’ VROEG HENDRIKJE.

‘Het ging.’ Antonia schoof haar kopje opzij.

‘Niet zo dus.’ Hendrikje plantte haar ellebogen op tafel. Haar kin liet ze op haar handen rusten en om haar mond speelde een lachje. Onder het lamplicht waren haar ogen blauw als een wolkenloze lucht, de sproeten op haar wangen bruin als tabak. ‘Vertel ’s wat.’

‘Wat wil je weten?’

‘Alles.’

Wat moest ze zeggen? Ze had allang spijt dat ze het verteld had. Zoals het er nu naar uitzag, werd het immers niks. ‘Hij is aardig, dat zeker, en hij woont in een nieuwbouwhuis. Zijn moeder is vorige maand zesentachtig geworden en zit in een bejaardenhuis. En verder... tja...’

‘Hoe oud is hij zelf?’

‘Vijfenvertig.’

Hendrikjes ogen glommen. ‘Vertel ’s wat meer. Ik moet het

er bij jou uit trékken. Is hij zwart? Blond? Kaal? Hoe ziet hij eruit?’

‘Gewoon.’

‘Niet echt knap dus.’

‘Eerder lelijk. Nou ja, lelijk. Wat is lelijk? In elk geval is hij lang en slank en zijn hoofd is zo kaal als een voetbal. O ja.’ Antonia gniffelde, sloeg een hand voor haar mond, haalde hem weer weg. ‘Weet je op wie hij lijkt?’ Ze boog zich naar Hendrikje. ‘Toen ik hem zag, moest ik gelijk aan hem denken.’

‘Zeg het dan.’ Hendrikje hing aan haar lippen.

‘Op meester Ramhorst van vroeger.’

Hendrikje begon keihard te lachen. ‘O, maar die... Zou hij nog vastzitten?’

‘Ben je gek. Zo lang krijg je daar niet voor. Hoelang is het wel niet geleden? Of hij moet later opnieuw...’

‘Wij waren net iets te jong voor hem.’ Hendrikje grinnikte.

‘Hou op.’ Antonia sloeg haar woorden weg. ‘Ik wil er niet aan denken.’

‘Toch had die man wel iets.’

‘Adam ook.’

‘Kijk.’

‘Wát weet ik niet, maar... Hij is in elk geval gespierd.’

‘Lekker.’

‘Hou jij daarvan?’ Antonia keek verbaasd. ‘Meindert is het helemaal niet.’

‘Dan kan ik het nog wel lekker vinden.’

‘Je hebt hem toch niks verteld, hoop ik.’

‘Geen woord.’

‘De jongens ook niet?’

‘Gek. Waar zie je me voor aan? Wat doet hij voor werk?’

‘Gymnastiekleraar.’

Hendrikje sloeg haar handen ineen. Sprakeloos keek ze Antonia aan. ‘Apárt’, gierde ze en ze gooide haar hoofd naar achteren. Hendrikje lachte veel en graag.

‘Wat valt er te lachen?’

‘Een gymnastiekleraar. Dat uitgerekend jij die tegen het lijf moet lopen. Je kunt niet eens zwemmen.’ Ze veegde met een vinger onder haar ogen. ‘Heeft hij al een koprol voor je gemaakt?’

‘Een handstand, nou goed.’

‘Straks moet je nog van hem in de ringen. Ik zie je al hangen met je rokken omhoog.’ Hendrikje gierde het uit. ‘Of over de bok springen.’

Antonia deed of ze het niet hoorde. Toch kon ze het hebben van Hendrikje. Omgekeerd zou ze hetzelfde gedaan hebben.

‘Hoe gaat het nu verder?’

‘Zaterdag hebben we een nieuwe afspraak.’ Antonia schoof naar achteren om plaats te maken voor Tobias, de kater, die bij haar op schoot wilde springen. ‘Eerlijk gezegd heb ik spijt dat ik hem niet afgepoeierd heb.’

‘Waarom?’

‘Zo’n wildvreemde man. En zo ver weg. Van de week kon ik wel tegen de muren opvliegen. En dan zit ik nog met moeder en Belia. Moeder kunnen ze opnemen als het wat wordt.’

Hendrikje maakte een grimas. ‘Die moet je er voorlopig buiten houden. Ze wordt wel oud, hoor. Vorige week was ik in de winkel en met geld teruggeven heeft ze zich wel vier keer vergist.’

‘Ze heeft nooit kunnen rekenen.’